

Veenhuizen

Roden

Anloo

ORGELCONCERTEN
2022

CONCERTREEKS 2022 - Anloo - Roden - Veenhuizen

Pag.

08 juli	20.00 u.	Catharinakerk Roden	Erwin Wiersinga	<i>18</i>
11 juli	20.00 u.	Koepelkerk Veenhuizen	Vincent van Laar, orgel Agnes van Laar, sopraan	<i>20</i>
16 juli	20.00 u.	Magnuskerk Anloo	Susanna Veerman	<i>24</i>
22 juli	20.00 u.	Catharinakerk Roden	Dorien Schouten, orgel Kim Stockx & Ester van der Veen, blokfluit & barokfagot	<i>26</i>
25 juli	20.00 u.	Koepelkerk Veenhuizen	Wietse Meinardi	<i>30</i>
30 juli	20.00 u.	Magnuskerk Anloo	Jochem Schuurman	<i>34</i>
08 aug.	20.00 u.	Koepelkerk Veenhuizen	Laurens de Man, orgel Runa 't Hart, viool	<i>36</i>
13 aug.	20.00 u.	Magnuskerk Anloo	Petra Veenswijk	<i>38</i>
19 aug.	20.00 u.	Catharinakerk Roden	Wilbert Berendsen	<i>40</i>
22 aug.	20.00 u.	Koepelkerk Veenhuizen	Hayo Boerema	<i>42</i>
27 aug.	20.00 u.	Magnuskerk Anloo	Wietse Ouwejan	<i>44</i>
02 sept.	20.00 u.	Catharinakerk Roden	Sietze de Vries	<i>46</i>

Informatie over de orgels in de drie kerken: pagina's 4, 10 en 14

Entree concerten:

- Catharinakerk Roden: Vrije gift
- Koepelkerk Veenhuizen: € 10,--
- Magnuskerk Anloo: € 10,--

Websites:

- www.hinszorgel-roden.nl
- <https://cultureleraadnorg.nl>
- www.magnuskerk.nl

Foto's ter beschikking gesteld door:

Concertgevers, Muziek in Anloo,
Sietze de Vries, Frits Bosman, Ale Bakker,
voor zover niet nader vermeld

Uitgave programmaboekje:

- Stichting tot behoud van het Hinsz-orgel te Roden ©
- Culturele Raad Norg
- Werkgroep Muziek in Anloo

Drukwerk: NetDistrict

Voorwoord

We zijn blij dat we dit jaar de traditie weer kunnen oppakken van een gezamenlijk programmaboekje voor alle orgelconcerten op de historische orgels in Anloo, Roden en Veenhuizen.

In 2020 en 2021 is het boekje niet verschenen als gevolg van corona. In 2020 vielen alle concerten helaas uit. In 2021 bleek het gelukkig toch nog mogelijk op een vrij laat moment concerten te organiseren in Roden en Veenhuizen, waarbij de musici speelden die voor 2020 waren uitgenodigd. Tijd voor een gezamenlijk boekje was er niet meer, per concert werden programma's uitgedeeld.

Gelukkig bleek de honger naar concerten niet gestild, integendeel: de concerten werden goed bezocht, er moesten zelfs extra concerten georganiseerd worden omdat we op afstand moesten zitten.

Ik herinner me nog heel goed het uitbundige applaus na de eerste concerten, vorig jaar in Veenhuizen: publiek en musici hadden weer ervaren wat het was om live concerten te beleven in een prachtige entourage. Dat is wel wat anders dan achter een scherm livestreams en opnames te bekijken en te beluisteren.

De samenwerkende commissies hebben ook nu weer een mooi en afwisselend programma samengesteld, waarin naast regionaal bekende organisten ook gerenommeerde organisten van verder weg spelen. Naast organisten werken in een aantal concerten ook andere musici mee. Daarbij is ook een plaats ingeruimd voor jong talent.

Vanaf deze plaats wil ik Sietze de Vries heel hartelijk bedanken voor zijn inzet voor het orgel en de concertserie in de Koepelkerk in Veenhuizen vanaf 2005. Hij heeft sinds de restauratie het orgel beheerd, klein onderhoud gedaan en de concertserie samengesteld (de laatste jaren in samenwerking met de Culturele Raad Norg). Bij deze functie hoorde ook dat hij jaarlijks een concert gaf in Veenhuizen. Zijn concerten werden altijd goed bezocht, waarbij zijn improvisaties vaak indruk maakten. Halverwege 2019 heeft hij zijn taken aan mij overgedragen. De komende jaren zal Sietze geregeld eens terugkeren als concertgever. Dit jaar speelt hij in Roden.

Wij wensen u veel luisterplezier en we hopen dat het boekje u inspireert om meer dan één concert te bezoeken.

Wietse Meinardi

april 2022

Anloo - De orgels in de Magnuskerk

De kerk van Anloo is het oudste monument van Drenthe, afgezien van de hunebedden. De kerk gaat nog terug tot in de elfde eeuw: iets dat met name nog te zien is aan het gebruik van tufsteen en de kleine romaanse vensters in het schip. Het koor is uit rode baksteen vervaardigd en vertegenwoordigt de romano-gotische stijl.

In het interieur zijn met name de resten van muurschilderingen rond de triomfboog en de fraaie herenbanken het bezichtigen waard. Deze banken werden gemaakt voor de plaatselijke landjonkerfamilie Ellents, die tevens het orgel bekostigden. Helaas is de kerk - net als die van Roden - ten prooi gevallen aan de restauratiewoede in de eerste helft van de twintigste eeuw, waarbij de pleisterlaag van de muren is verwijderd. Dit beïnvloedt de akoestiek zeer nadelig, waardoor de orgelklank niet optimaal tot ontplooiing kan komen.

Het Schnitger-orgel

Het (hoofd)orgel voor de kerk van Anloo wordt in 1717 aanbesteed. Op dat moment is het orgelmaker-duo Rudolph Garrels en Johannes Radeker bezig met de ombouw van het orgel in de Lutherse kerk te Groningen. Garrels en Radeker werkten namens Arp Schnitger in Noord-Nederland: ze waren onder meer betrokken bij de bouw van het orgel te Uithuizen (1701), Sneek (1711), Eelde (1713) en Zuidlaren (1716). Na Schnitger's dood in 1719 vestigt Garrels zich als zelfstandig orgelmaker in Den Haag, terwijl Radeker naar Friesland trekt.

Het is moeilijk vast te stellen in hoeverre zij in Anloo nog namens de firma Schnitger werkten. Omdat de naam Arp Schnitger niet in de archiefstukken voorkomt, wordt het orgel van Anloo meestal als Radeker-/Garrels werkstuk aangeduid.

De orgelkast en de dispositie zijn geheel in de trant van Arp Schnitger gemaakt. Het instrument werd opgeleverd met 17 sprekende stemmen, verdeeld over twee manualen: 'Manuael' en 'Borstpositiff'. Het front heeft zeer sterke verwantschappen met dat van de der Aa-kerk te Groningen, dat in 1702 door Schnitger voor de Academiekerk te Groningen gemaakt werd. Opvallend is de grote breedte van het front. Hoewel het orgel bij oplevering een aangehangen pedaal bezat, suggereert het uiterlijk de aanwezigheid van pedaaltorens.

Op 16 oktober 1718 wordt het orgel voor het eerst bespeeld en een jaar later wordt het door de bekende Groningse organisten vader en zoon Havinga gekeurd en 'in een goeje oodre gevonden'.

In de loop van de achttiende eeuw werken orgelmakers Albertus Anthonie Hinsz, Nicolaus Anthonie Lohman en Rudolph Knol aan het orgel, terwijl er in de 19^e eeuw nog een vijftal orgelmakers in Anloo actief zijn.

Schnitger-orgel Magnuskerk - Anloo

Nadat in de 20^e eeuw de orgelmakers Doornbos en Vegter aan het instrument gewerkt hebben, is er behoorlijk wat aan het instrument gewijzigd. De vulstemmen en de Dulciaan waren verwijderd en de Vox Humana was van het Hoofdwerk naar het Borstwerk verhuisd. Een ingrijpende restauratie vindt van 1944-1948 plaats door Mense Ruiter, onder advies van de Nederlandse Klokken- en Orgelraad. Hoewel het orgel daarna weer een Mixtuur bezit, werd er toch ook weer veel gewijzigd aan het historische bestand. Zo werd de klavieromvang uitgebreid en werd de toonhoogte verlaagd. Ook werd het pijpwerk opnieuw geïntoneerd, o.m. door verlaging van de opsnode. De mechaniek werd deels vernieuwd en ook de windvoorziening was voor een groot deel van Mense Ruiter. Hoewel we daar nu anders tegenaan kijken, heeft Mense Ruiter toch geprobeerd om het orgel piëteitvol te restaureren en deed hij dat met grote waardering voor het oude werk.

Vanaf 1983 worden er plannen gemaakt voor een restauratie die meer recht doet aan het oorspronkelijke karakter van het instrument. Klaas Bolt wordt aangesteld als adviseur. Uiteindelijk wordt na veel wikken en wegen in 1990 de opdracht verstrekt aan Henk van Eeken en Gert van Buuren om het orgel te restaureren. Het uitgangspunt is de situatie van 1719: het jaar waarin het orgel werd opgeleverd. In 1991 wordt daar nog een opdracht aan toegevoegd: het orgel zal worden uitgebreid met een zelfstandig pedaal van vier stemmen. Wanneer Klaas Bolt in 1990 overlijdt, wordt Harald Vogel benoemd als adviseur.

In 1995 vindt er een catastrofale gebeurtenis plaats: de orgelmakerij van Van Eeken in Leusden brandt af en daarmee gaat een groot deel van al het historische pijpwerk van het orgel verloren. Daar het instrument al verregaand gedocumenteerd is, wordt er besloten tot een zo zorgvuldig mogelijke reconstructie.

In 1999 is de eerste fase van deze reconstructie voltooid en wordt het orgel nog zonder zelfstandig pedaal in gebruik genomen.

Uiteindelijk wordt in 2002 het door Harald Vogel gekeurde orgel in voltooide staat in gebruik genomen.

Huidige dispositie Schnitger-orgel

Manuael	Borstpositief	Pedaal
Quintadena 16'	Gedackt 8'	Bardon 16'
Principael 8'	Floït 4'	Octaaf 8'
Roerpijp 8'	Octav 2'	Basuyn 16'
Roerpijp 8'	Octav 2'	Cornet 4'
Octav 4'	Sijfloït 1 ^{1/2} '	
Spitspijp 4'	Scherp III	
Quint 3'	Dulciaen 8'	
Super Octav 2'	- Koppel Borstpositief / Manuael - Koppel Manuael / Pedaal - Tremulant - Speerventiel Manuael - Speerventiel Borstpositief - Speerventiel Pedaal - Manuaalomvang: C-c''' - Pedaalomvang: C-d' - Toonhoogte: a = ± 470 Hz - Stemming: gemodificeerde middentoonstemming naar St. Cosmae, Stade (D)	
Sexquialter II		
Mixtuur IV-VI		
Trompet 8'		
Vox Humana 8'		

Samenstelling vulstemmen Schnitger-orgel

Mixtuur

C: $\frac{2}{3}' - \frac{1}{2}' - \frac{1}{3}' - \frac{1}{4}'$
 G: $1' - \frac{2}{3}' - \frac{1}{2}' - \frac{1}{3}'$
 c: $1\frac{1}{3}' - 1' - \frac{2}{3}' - \frac{1}{2}'$
 g: $2' - 1\frac{1}{3}' - 1' - \frac{2}{3}'$
 c¹: $2' - 1\frac{1}{3}' - 1' - 1' - \frac{2}{3}'$
 g¹: $2\frac{2}{3}' - 2' - 1\frac{1}{3}' - 1' - 1'$
 c²: $4' - 2\frac{2}{3}' - 2' - 1\frac{1}{3}' - 1' - 1'$
 g²: $4' - 2\frac{2}{3}' - 2' - 2' - 1\frac{1}{3}' - 1\frac{1}{3}'$

Sexquialter

C: $\frac{2}{3}' - \frac{2}{5}'$
 c: $1\frac{1}{2}' - \frac{4}{5}'$
 c¹: $2\frac{2}{3}' - 1\frac{3}{5}'$

Scherp

C: $\frac{1}{2}' - \frac{1}{3}' - \frac{1}{4}'$
 c: $1' - \frac{2}{3}' - \frac{1}{2}'$
 c¹: $1\frac{1}{3}' - 1' - \frac{2}{3}'$
 c²: $2' - 1\frac{1}{3}' - 1'$

Van Vulpen-orgel Magnuskerk - Anloo

Huisorgel Zijlstra

Eind 2003 heeft de stichting Muziek in Anloo het huisorgel van mevrouw Zijlstra-Bloksma uit Wassenaar ten geschenke gekregen.

Het instrument is in 1992 vervaardigd door de Gebr. van Vulpen te Utrecht. 'Muziek in Anloo' heeft het orgel met een Regaal uitgebreid.

Dispositie

Manuaal I
Holpijp 8'
Fluit 4'
Regaal 8'

Manuaal II
Holpijp 8' (tr)
Nasard 3'
Woudfluit 2'

- Tremulant
- Manuaalomvang: C – f'''
- Pedaalomvang: C - d'
- Koppelingen:
 - Manuaal I - Manuaal II (schuifkoppel)
 - Pedaal - Manuaal I
 - Pedaal - Manuaal II
- Toonhoogte: a = ± 440 Hz
- Evenredig zwevende stemming

Freytag Kabinetorgel

Het instrument is gebouwd in 1804 door Heinrich Hermann Freytag. Er zijn nog slechts drie orgels van dit type van zijn hand.

Het orgel heeft vanaf 1857 tot 1943 gestaan in de katholieke kerk van Zuidhorn. Toen werd het gekocht door orgelbouwer Mense Ruiter, die het in 1943 in Anloo plaatste.

In 1974 kocht Romke Venema uit Ten Boer het orgel. Met heel veel zorg en toewijding heeft de heer Venema het orgel gerestaureerd, waarna het in 1989 opnieuw in Anloo werd geplaatst.

Dispositie

Holpijp 8'
Prestant 8' D
Prestant 4' B/D
Roerfluit 4'
Quint 3'
Octaaf 2'

- Tremulant
- Manuaalomvang: C-f'''
- Toonhoogte: a = ± 440 Hz
- Temperatuur: Neidhardt III

Freytag-orgel Magnuskerk - Anloo

Roden - Het Hinsz-orgel in de Catharinakerk

De sfeervolle dorpskerk op de Brink van Roden dateert in eerste aanleg uit de 13^e eeuw en werd gebouwd als een romano-gotische kerk. Er was waarschijnlijk een houten voorganger. Dit is op te maken uit de in 2016 bij de aanpassing van de Catharinakerk aangetroffen fundering van grote zwerfstenen.

De voor zover bekend vroegste vermelding van de kerk van Roden vinden we in een oorkonde uit 1139 van bisschop Andreas van Utrecht.

Het gotische koor stamt uit de 15^e eeuw. De gedeeltelijk in de kerk opgetrokken toren is gebouwd in de 16^e eeuw. De kerk is zwaar beschadigd in de 80-jarige oorlog tijdens het beleg van Groningen door Willem Lodewijk van Nassau. In een document uit 1632 wordt gesproken over gelden, bestemd "tot opbouwinge van de kerkce die in ruine ligt". Halverwege de 17^e eeuw wordt de kerk hersteld. Het schip krijgt zijn gemetselde tongewelf en wordt met "sybeuken de Karcke wider en breder gemaket"; deze worden overdekt met een half rond tongewelf. De kerk heeft een fraai interieur. Er is onder meer de kansel uit 1717 en de 18^e-eeuwse 'Ellentsbank' in het koor. Het pronkstuk is het Hinsz-orgel uit 1780.

Op 5 maart 1776 legateert Maria Catharina Hoppinck tienduizend Carolusgulden aan de Nederduits Gereformeerde Gemeente te Roden. De ongehuwde dame is een achterkleindochter van Gajus Hoppinck, predikant in Roden van 1608 tot 1638, de tweede na de reformatie. Het legaat is bestemd voor een orgel, groot genoeg voor de kerk, voor het komende onderhoud en voor het jaarlijkse traktement van organist en balgentreder.

De gevolmachtigde executeur-testamentair is mr. Coenraad Wolter Ellents, bewoner van havezate Mensinge. Hij zoekt contact met de bejaarde en zeer invloedrijke organist van de Martinikerk te Groningen, Johann Wilhelm Lustig. Diens goede vriend orgelmaker Albertus Anthoni Hinsz, als derde benaderd, krijgt na bevredigende onderhandeling de opdracht voor de bouw van het instrument.

In april 1780 vindt de eindkeuring plaats door Lustig. Het orgel wordt op 4 juni van dat jaar plechtig in gebruik genomen met een predicatie over Psalm 144 vers 9 door ds. Regnerus Tjaarda de Cock. Hij is predikant te Nieuwe Pekela en een bloedverwant van Maria Catharina Hoppinck, de legatrice.

Het orgel bezit een ruime dispositie met 17 sprekende stemmen, verdeeld over Hoofdwerk en Rugpositief. Het pedaal is aangehangen.

Het snijwerk aan de fraaie orgelkas is gemaakt door Anthony Derkzoon Smit en laat een combinatie van rococovormen en classicistische thema's zien.

Na de dood van orgelmaker Hinsz in 1785 krijgen diens opvolgers F.C. Schnitger jr. en zijn compagnon H.H. Freytag het instrument in onderhoud. Dezen worden op hun beurt door H.E. Freytag opgevolgd. Dankzij deze lijn van orgelbouwers in dezelfde traditie is het orgel decennialang ongeschonden bewaard gebleven. In 1869 gaat het onderhoud over naar de firma P. van Oeckelen en Zonen.

In 1931-1932 vinden er voor het eerst grote wijzigingen plaats, met als gevolg wezenlijke klankveranderingen. Ingrijpend is allereerst de verwijdering van de pleisterlaag bij de restauratie van de kerk in 1931. Bovendien krijgt Firma M. Spiering uit Dordrecht de opdracht om het orgel te restaureren. Daarbij verdwijnen de beide vulstemmen en twee van de drie tongwerken. Ook de beide tremulanten en de afsluitingen worden weggenomen. Een wezenlijke aantasting van het instrument.

In de periode 1950-1955 is de orgelmaker Mense Ruiters verantwoordelijk voor de restauratie van het instrument. Als adviseur namens de Orgelcommissie der Nederlands Hervormde kerk wordt Lambert Ern  aangetrokken. Hij maakt in 1951 een rapport op over de situatie van het instrument en de benodigde ingrepen. Ten opzichte van de dispositie uit 1780 worden de volgende veranderingen aangebracht:

- Uitbreiding van de Prestant 8' met 25 ladepijpen, waardoor deze twee sterk wordt vanaf g klein
- Uitbreiding van de Mixtuur met in de discant $5^{1/3}$ - en $3^{1/5}$ - voets pijpen; deze koren kunnen uitgeschakeld worden. Zodoende is het register te gebruiken als lage tertsmixtuur, maar ook als meer briljante mixtuur bij polyfoon spel
- Vernieuwing van de frontpijpen Prestant 8' en Prestant 4'
- In plaats van de oude balgen komt er een reguleur met windmotor.

In de tachtiger en negentiger jaren van de vorige eeuw wordt de bespeelbaarheid van het instrument steeds slechter. In 1998 wordt de eerste fase van een hernieuwde restauratie door orgelmaker Bakker & Timmenga (Leeuwarden) afgesloten onder toezicht van adviseur Stef Tuinstra. De voornaamste werkzaamheden betreffen het restaureren van de windlade van het hoofdwerk.

In de tweede fase worden de andere onderdelen van het orgel gerestaureerd. Daarbij is een groot deel van het pijpwerk uit 1955 (Mense Ruiter) gehandhaafd, aangezien dit goed functioneert in de huidige akoestiek van de niet gepleisterde kerk. De Dulciaan en de Vox Humana zijn gedeeltelijk nieuw, naar voorbeeld van het Hinsz-orgel in Midwolda. Voor de windvoorziening wordt in de zuidelijke zijbeuk een zolder getimmerd die de balgstoel met drie nieuwe spaanbalgen draagt. Het orgel wordt op 27 januari 2006 weer in gebruik genomen.

Het interieur van de Catharinakerk ondergaat eind 2016, begin 2017 een ware metamorfose. De kerk wordt comfortabeler ingericht met een ontvangstruimte en toiletten. Er is vloerverwarming aangebracht onder een strakke nieuwe tegelvloer en de stoelen zijn vervangen door modern meubilair. Het blijkt een gunstig effect te hebben op de nagalmtijd en de orgelakoestiek.

Huidige dispositie

Manuaal		Rugpositief	
Bordon 16'	1780	Fluit Does 8'	1780
Praestant 8' (Discant dubbel)	1955	Praestant 4'	1955
Holpyp 8'	1780	Gedaktfluit 4'	1780
Octaaf 4'	1780	Octaaf 2'	1780
Speelfluit 4'	1780	Spitsfluit 2'	1780
Nassat 3'	1955	Sexquialter II-IV	1955
Waldfluyt 2'	1780	Dulciaan 8'	1780/1955/2005
Mixtuur V-VII (B/D)	1955		
Trompet 8' (B/D)	1780	Pedaal:	
Voxhumana 8' (B/D)	1780/1955/2005	Aangehangen	

- Tremulant does (opliggend hele werk)
- Tremulant (inliggend Rugwerk)
- Windafsluiting
- Windlosser
- Schuifkoppel

- Manuaalomvang: C-f'''
- Aangeh. pedaal, omvang: C-d'
- Toonhoogte: a = ± 415 Hz
- Stemming: gemodificeerde 1/6 komma
- Winddruk: 68 mm waterkolom

Samenstelling Mixtuur

C: 2' - 1 3/5' - 1 1/3' - 1' - 2/3'
 c: 2' - 1 3/5' - 1 1/3' - 1' - 2/3'
 c¹: 4' - 3 1/5' - 2 2/3' - 2' - 1 1/3' - 1'
 c²: 4' - 3 1/5' - 2 2/3' - 2' - 2' - 1 1/3' - 1 1/3'
 c³: 4' - 4' - 3 1/5' - 2 2/3' - 2' - 2' - 1 1/3'

Samenstelling Sexquialter

C: 1 1/3' - 1 3/5'
 c¹: 2 2/3' - 2' - 1 3/5'
 f#²: 2 2/3' - 2' - 2' - 1 3/5'

Klaviatuur Hinsz-orgel Roden

Veenhuizen - Het Hillebrand-orgel in de Koepelkerk

Midden in het bosrijke Drentse landschap ligt het dorp Veenhuizen, een voormalige kolonie van de 'Maatschappij van Weldadigheid'. Het complex dat in 1818 door generaal Johannes van den Bosch werd gerealiseerd, bestaat uit een strak lijnenspel van wegen, lanen, grachten en gebouwen. De oorspronkelijke opzet was het scheppen van een zelfonderhoudend dorp, bewoond door aan lager wal geraakte mensen als zwervers, landlopers en wezen. Samen met het verzorgend personeel vormden ze een kleurrijke bevolking, wonend en werkend in de gebouwen die we heden ten dage nog zien. Veel huizen hebben fraaie, moralistische opschriften als 'Werk en Bid' of 'Leering door Voorbeeld'.

In het hart van het dorp vinden we twee kerken: de forse neogotische rooms-katholieke Grote Kerk en op steenworp afstand de achtkantige Koepelkerk. Deze kerk werd in 1825-1826 gebouwd en heeft door zijn bijzondere bouwwijze met koepelgewelf en Toscaanse zuilen een zeer fraaie akoestiek.

Hoewel het orgel op het eerste gezicht voor deze kerk gemaakt lijkt te zijn, is dit niet het geval: het is zelfs ouder dan het kerkgebouw. Het instrument werd in 1821 door Johan Adolf Hillebrand voor de Hervormde kerk te Akkrum (Friesland) gebouwd. Hillebrand was een leerling van orgelmaker Albertus van Gruisen, die op zijn beurt uit de Hinsz-school kwam. Dit is aan het frontontwerp ook duidelijk te zien: de werkindeling met hoofd- en rugwerk en de verdeling van de pijpen over torens en velden doet nog erg 'barok' aan. Hillebrand was daarmee zeer traditioneel, vooral omdat de meeste orgelmakers in de negentiende eeuw de voorkeur gaven aan orgels met bovenwerken in plaats van rugpositieven. Het rugpositief in Akkrum werd overigens vooralsnog loos; wel kwamen er frontpijpen met kernen in en werden er stemluiken in de achterwand aangebracht. Daarmee kunnen we aannemen dat een klinkend rugwerk in een later stadium misschien gepland was. Het orgel werd opgeleverd met een Hoofdwerk van 9 stemmen en een aangehangen pedaal. Qua klankgeving was de Mixtuur met zijn hoge samenstelling (zonder tertsen) ook nog zeer traditioneel, terwijl de Viola di Gamba 8' (discant) en de Fluit d'amour 4' wel weer typisch zijn voor de bouwtijd.

In 1852 ontvingen de kerkvoogden in Akkrum de beschikking over een legaat "ter verbetering van het orgel" van een (in leven) welgesteld inwoner van Akkrum. Een kans om het rugwerk alsnog te vullen met pijpwerk? Nee, omdat het bedrag aanzienlijk was, besloot men voor dat geld gelijk maar een nieuw instrument aan te schaffen, dat veel groter moest worden en meer in overeenstemming met de smaak van die tijd. Orgelbouwer Petrus van Oeckelen & zonen leverde het nieuwe instrument, dat overigens ook van een loos rugpositief werd voorzien!

Van Oeckelen verkocht het Hillebrand-orgel door naar Veenhuizen, waar het in 1856 op een daarvoor aangepaste galerij een plaats kreeg. De rugwerkkas werd in diepte gereduceerd en ook de ruimte tussen hoofd- en rugwerk is sindsdien minimaal. Orgelmaker N.A.G. Lohman uit Assen werkte in 1912 aan het orgel, terwijl firma Bakker & Timmenga (Leeuwarden) in 1964 het orgel restaureerde. Daarbij werd het manuaalklavier vernieuwd en een groot deel van de mechanieken uit moderne materialen vervaardigd. De door Van Oeckelen geplaatste adelaars op de hoofdwerkkas verdwenen toen ook, aangezien die totaal verwormd waren.

Klaviatuur Hillebrand-orgel - Koepelkerk

In 2004/2005 werd het orgel opnieuw gerestaureerd door Orgelmaker Bernhardt Edskes (Wohlen, Zwitserland). Hij tekende niet alleen voor de restauratie, maar maakte ook het loze rugpositief voor het eerst klinkend en voegde een Bourdon 16' toe aan het aangehangen pedaal. Verder werd de niet originele magazijnbalg vervangen door een tweetal keilbalgen, die samen met de horizontaal geplaatste Bourdon 16' in de balgenkast achter het orgel zijn ondergebracht. De balgen zijn nu ook weer te treden, waarbij de aanwezige orgelbank vermaakt is tot 'calcantenbank'.

Omdat de Rijksdienst voor Monumentenzorg niet toestond dat de rugwerkkas verdiept werd, zag orgelmaker Edskes zich genoodzaakt in de slechts 22 centimeter diepe kas het nieuwe binnenwerk onder te brengen.

De nieuwe klaviatuur werd naar het voorbeeld van het Hillebrand-orgel te Drachten gemodelleerd. Daarbij is een al aanwezige registerknop gebruikt als afsluiter voor de Bourdon 16' van het pedaal. De registers van het rugwerk worden bediend door kleine schuifjes op het dak van de rugwerkkas.

Het pijpwerk van het Hoofdwerk is nog oud, op een deel van de Mixtuur en de gereconstrueerde Trompet na. De rugwerkprestant is van C tot bes (front) oud.

De orgelkas is door Helmer Hut (Beerta) in de oude kleurstelling teruggebracht: mahonie-imitatie en het snijwerk in ivoorwit met gouden accenten.

Huidige dispositie

Hoofdwerk	Rugpositief
Prestant 8' (DIS-bes front) Holpijp 8' Viola di Gamba 8' (D) Octaaf 4' Fluit d'amour 4' Quint 3' Octaaf 2' Mixtuur III-IV Trompet 8' (B/D)	Fluit does 8' (hout) Prestant 4' (C-bes front) Woudfluit 2' Sexquialter quint 3' Sexquialter terts 1 3/5' Pedaal: Bourdon 16' (hout): aangehangen aan het HW

- Opliggende tremulant (hele werk)
- Afsluiting
- Manuaalomvang: C-f'''
- Pedaalomvang: C-g, groot C onder groot C van de manualen)
- Evenredig zwevende temperatuur
- Toonhoogte a = ± 440 Hz.

Van de Sexquialter zijn het quint- en het tertskoor apart registreerbaar om de gebruiksmogelijkheden te vergroten.

Samenstelling Mixtuur

C: $1\frac{1}{3}' - 1' - \frac{2}{3}'$
 C: $2' - 1\frac{1}{3}' - 1'$
 c^1 : $4' - 2\frac{2}{3}' - 2' - 1\frac{1}{3}'$
 $f\sharp^2$: $4' - 2\frac{2}{3}' - 2' - 2'$

Het Hillebrand-orgel - Koepelkerk

Vrijdag 8 juli 20.00 uur - Catharinakerk Roden

Erwin Wiersinga

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Uit 'Das Wohltemperierte Klavier', deel II:

Praeludium en Fuga in g (BWV 885)

Anthony van Noordt (1619-1675)

Psalm 7 (3 versen)

Samuel Scheidt (1587-1654)

Est ce mars (6 variaties)

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

'Nun danket alle Gott' (BWV 657)

Uit 'Das Wohltemperierte Klavier', deel I:

Praeludium en Fuga in D (BWV 850)

Pauze

Antonio Vivaldi / Johann Sebastian Bach

Concerto in C (BWV 976)

- Allegro
- Largo
- Allegro

Felix Mendelssohn-Bartholdy (1809–1847)

Praeludium in c

Josef Gabriel Rheinberger (1839-1901)

Uit Miscellaneen Opus 174:

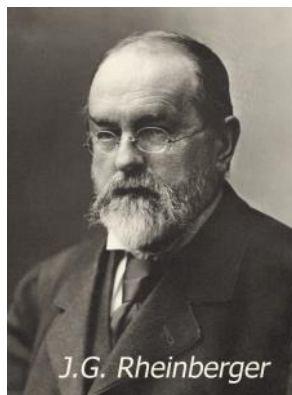
Scherzoso

Ricercare

Johan Peter Emilius Hartmann (1805-1900)

Uit Sonata (Opus 58):

Allegro marcato

Erwin Wiersinga (1962) studeerde aan het Stedelijk Conservatorium te Groningen bij Wim van Beek en behaalde het Diploma UM orgel met onderscheiding. Ook behaalde hij het UM diploma piano bij Gerben Makkes van der Deijl. Verdere studie volgde hij bij o.a. Harald Vogel, Marie Claire Alain en Guy Bovet.

In 2014 is hij samen met Leo van Doeselaar benoemd tot titulair organist op het fameuze Arp Schnitger-orgel in de Martinikerk te Groningen.

Erwin Wiersinga was van 1997-2019 orgeldocent aan de Universität der Künste te Berlijn en sinds 2009 is hij orgeldocent

aan het Prins Claus Conservatorium te Groningen.

Hij concerteerde in vele Europese landen, alsmede in Korea, China en Japan en de USA. In 2007 was hij solist in de Berliner Staatsoper, waar hij de orgelsolo uit de opera Doktor Faust van Busoni o.l.v Daniel Barenboim vertolkte. Hij was gastdocent aan verschillende conservatoria in Europa alsmede aan het State Conservatory van Beijing, University of Arts en Rikkyo University in Tokyo, en Theological University en Ehwa University in Seoul.

Hij is te beluisteren op verschillende cd's, waarvan de cd 'Orgelcultuur in Groningen', opgenomen met enkele Groningse collega's, werd bekroond met een Edison. In 2004 nam hij samen met het vocaal ensemble 'The Gents' het Requiem en de Messe Cum Jubilo van Maurice Duruflé op. Deze cd werd in de internationale pers zeer lovend ontvangen en in het Franse Classic Today opgenomen in de top 10 van beste cd's in 2005. In de USA werd de cd onderscheiden met de Classic Internet Award. Ook verscheen het complete orgelwerk van Jehan Alain, opgenomen met collega Leonore Lub, voor de NCRV-radio op cd.

Erwin Wiersinga is regelmatig actief in verschillende orkesten, waaronder het Concertgebouworkest. In die hoedanigheid werkte hij met dirigenten als Mariss Jansons, Ricardo Chailly, Ivan Fischer, Philippe Herreweghe, Sir Colin Davis en Leonard Slatkin. In 2016 speelde hij de Amerikaanse première van het stuk Theatrum Bestiarium van Detlef Glanert met het Concertgebouworkest in de Carnegie Hall te New York.

Hij is organist op het Hinsz-orgel in de Catharinakerk te Roden.

Zijn website: www.erwinwiersinga.nl

Maandag 11 juli 20.00 uur - Koepelkerk Veenhuizen

Vincent van Laar, orgel & Agnes van Laar, sopraan

Orlando Gibbons (1583-1625)

Pavan

Henry Purcell (~1659-1695)

Gentle shepherds

Orlando Gibbons

The woods so wilde

William Lawes (1602-1645)

Why so pale

Thomas Tomkins (1572-1656)

In Nomine

Girolamo Frescobaldi (1583-1643)

Se l'aura spira

Georg Böhm (1661-1733)

Praeludium in g

Marc-Antoine Charpentier (1643-1704)

Sans frayeur

Pauze

Domenico Scarlatti (1685-1757)

Sonata in d (K. 141)

Georg Friedrich Händel (1685-1759)

I know that my redeemer liveth

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

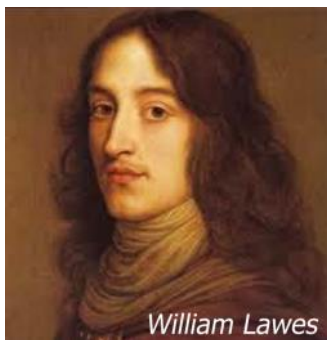
Concerto in G (BWV 986)

- Tempo Giusto

- Adagio

- Tempo Giusto

Die Seele ruht in Jesu Händen (BWV 127.3)

Vincent van Laar studeerde orgel en klavecimbel bij Nico van den Hooven, Harald Vogel, Glen Wilson en Bob van Asperen. Hij behaalde aan het Utrechts Conservatorium het diploma orgel UM (1984) en aan het Koninklijk Conservatorium te 's Gravenhage het diploma klavecimbel UM (1988). Naast zijn grote passie, de muziek van J.S. Bach, gaat zijn voorliefde uit naar de werken van J.P. Sweelinck en het Noord-Duitse repertoire van de 17^e en 18^e eeuw. Als continuospeler en solist is hij o.a. verbonden aan Concerto d'Amsterdam en The Northern Consort. Als gast trad hij onder meer op met Musica Amphion en de Nederlandse Bachvereniging. Hij verzorgde vele radio-opnamen.

Op cd verscheen van hem onder meer:

- Het integrale orgelwerk van Melchior Schildt, gespeeld op het Schnitger-orgel te Norden
- De 24 Capricetten van Jacob Wilhelm Lustig, gespeeld op klavecimbel en het Hinsz-orgel te Appingedam
- Cantates van J.S. Bach voor obliquat orgel, samen met countertenor Maarten Engeltjes en Concerto d'Amsterdam
- De complete orgelwerken van Johann Adam Reincken en Nicolaus Bruhns (Martinikerk Groningen)
- De Leipziger orgelkorallen van J.S. Bach gespeeld op het Christian Vater-orgel in Melle.

Tevens werkte Vincent van Laar als organist mee aan de met een Edison be kroonde NM classics cd-opname van Sweelinck's complete klavierwerken.

De jonge sopraan **Agnes van Laar** sloot afgelopen zomer haar beide Masters Oude Muziek aan zowel het Conservatorium van Amsterdam als aan het Koninklijk Conservatorium in den Haag cum laude af. Haar docenten tijdens haar Masters waren Xenia Meijer, Rita Dams, Peter Kooij, Pascal Bertin en Francesca Aspromonte. Zij behaalde haar Bachelor Klassiek Zang bij Hanneke de Wit aan het Prins Claus Conservatorium.

Agnes treedt al sinds de beginjaren van haar studie veelvuldig op als vocaal solist. Zo was ze live vanuit het Muziekgebouw aan 't IJ te horen op NPO Radio

4 (werken van Monteverdi en Gesualdo) o.l.v. Klaas Stok. Ook soleerde Agnes met Florilegium Musicum (Bach-Oster Oratorium), met het Gelders Orkest o.l.v. Joop Schets (Mendelssohn-Elias), met Consensus Vocalis en het Parnassus Ensemble o.l.v. Klaas Stok (o.a. Bach-Magnificat), met het Noord-Nederlands Orkest o.l.v. Geert-Jan van Beijeren Bergen en Henegouwen (Bach-Magnificat), met The Northern Consort (o.a. Bach-Gloria in excelsis Deo) en het Luthers Bach Ensemble (o.a. Bach-Matthäus Passion). Ook werd ze door sopraan Johanette Zomer en dirigent Béni Csillag uit een groot aantal sopranen geselecteerd voor de Matthäus Passion (i.s.m. het Orkest van het Oosten en o.l.v. Béni Csillag).

Op het Grachtenfestival in Amsterdam, in een voorstelling met hoogtepunten uit de operageschiedenis, nam Agnes de rol van de Gravin (Mozart-Le Nozze) en van Frau Reich (Nicolai-Falstaff) op zich.

Als ensemble-zanger zingt Agnes bij de Nederlandse Bachvereniging o.l.v. Shunske Sato en zong ze bij Bach Collegium Japan o.l.v. Masaaki Suzuki. Agnes ontving masterclasses van o.a. Margreet Honig, Ira Siff, Charlotte Margiono, Nico van der Meel, Ann Murray en Paul Triepels (ademcoach). Op het gebied van opera werd zij gecoacht door Floris Visser, Elsina Jansen en David Prins.

"Hillebrand Fecit Te Leeuwarden" in de Koepelkerk

(Vervolg van het programma van Susanna Veerman op pagina 24)

Abraham van den Kerckhoven (1618-1701)

Praeludium en Fuga in G

Van Vulpen-orgel

Christian Erbach (1570-1635)

Canzon del 12 tono à 4

Johann Adam Reincken (1643-1722)

Fuga in g

Freytag-orgel

Peter Planyavsky (*1947)

Tarantella

Schnitger-orgel

Dietrich Buxtehude (1637-1707)

Praeludium und Fuge in g (BuxWV 149)

Zaterdag 16 juli 20.00 uur - Magnuskerk Anloo

Susanna Veerman

Schnitger-orgel

Georg Muffat (1653-1704)

Toccatà prima in d (*Uit 'Apparatus musico organisticus' - 1690*)

Johann Jakob Froberger (1616-1667)

Ricercare V

Capriccio V in G

Dietrich Buxtehude (1637-1707)

Koraal 'Nun komm der Heiden Heiland' (BuxWV 211)

Anthonie van Noordt (1619-1675)

Fantasia à 4 in d

Freytag-orgel

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Fantasia in C (BWV 570)

Ludwig van Beethoven (1770-1827)

Allegro non più moto (*Uit Stücke für 'Flötenuhr' - nr. 1 in C*)

Van Vulpen-orgel

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Uit Dritter Teil der Klavierübung:

Kyrie, Gott Vater in Ewigkeit (BWV 672)

Christe, aller Welt Trost (BWV 673)

Kyrie, Gott Heiliger Geist (BWV 674)

Carl Philipp Emanuel Bach (1714-1788)

Allegro (*Uit Sonate in F*)

Pauze

Schnitger-orgel

Jan Pieterszoon Sweelinck (1562-1621)

Est ce mars

(Vervolg van het programma: zie pagina 23)

Susanna Veerman (*1975) studeerde in Moskou aan het Tsjaikovski Conservatorium, waar zij in 1997 haar koördirectiediploma behaalde. Het diploma Uitvoerend Musicus koördirectie behaalde zij in 2001 aan het Sweelinck Conservatorium te Amsterdam. In 2005 behaalde zij het diploma Uitvoerend Musicus Orgel (Master) aan het Rotterdams Conservatorium bij Ben van Oosten. Tevens behaalde zij in 2002 het diploma kerkmuziek eerste graad als cantor en organist. Tussen 2005-2007 ontving zij een beurs voor orgelstudie bij Louis Robilliard in Lyon (Frankrijk). In 2007 ontving zij de zilveren medaille en in 2013 de vergulde medaille van de Société Académique 'Arts-Sciences-Lettres' (Parijs) voor haar verdiensten voor de Franse koor- en orgelmuziek. Zij is per 2013 tevens gedelegeerde van de ASL in Nederland en draagt kunstenaars voor een medaille voor.

In 2005 (Haarlem), 2008 (Parijs) en 2010 (Orléans) en 2012 (Amsterdam), bracht zij respectievelijk vier orgel-cd's uit. Zij vormt met haar echtgenoot Wim Does sinds 2005 een vaste quatre-mains duo op orgel. In 2016 bracht zij met pianiste Mirsa Adami en Wim Does de cd 'Key Connections' uit met orgelwerken voor orgel & piano duo in Philharmonie Haarlem. Heden dirigeert zij drie mannenkoren. Tevens is zij zeer actief als begeleidster bij koren op concerten zowel op orgel/continuo als piano en coacht zij koorzangers. Sinds 2008 leidt zij met Wim Does eigen muziekpraktijk W&S Music in Amsterdam en Apeldoorn.

Zij was van 1999 tot heden hoofdorganiste van de Emmaüsparochie Amsterdam waar ze twee historische orgels bespeelde, het Hilgers (1774) orgel in De Boomkerk en het Cavaillé-Coll (1881) orgel in de St. Augustinuskerk. Tevens organiseerde zij daar Internationale concerten.

Per november 2021 is Susanna aangesteld als hoofdorganiste van de St. Jacobus de Meerdere-kerk (beter bekend als Parkstraatkerk) te Den Haag. Susanna geeft jaarlijks concerten in Nederland en in het buitenland, o.a. in Canada, USA, Rusland, Wit-Rusland, Frankrijk, Duitsland, Spanje, Italië etc. In Frankrijk speelde zijn onder meer in de kathedralen van Orléans, Bordeaux en Le Mans. In 2017 speelde zij een concert in de beroemde Notre-Dame Kathedraal te Parijs.

Voor meer informatie en bestelling van de cd's kunt u kijken op haar website: www.susannaveerman.com

Vrijdag 22 juli 20.00 uur - Catharinakerk Roden

**Dorien Schouten, orgel,
Kim Stockx & Ester van der Veen, blokfluit & barokfagot**

Menue de la musique

Mr. Corolo

Triosonata a due bassi in Bes

- Largo - Poco Allegro - Adagio - Canzona - Allegro

Georg Philipp Telemann (1681-1767)

Triosonata in C (TWV 42:C1)

- Grave/Vivace - Xantippe - Lucretia - Corinna

~ Specialiteit van de Chef ~

Antonio Vivaldi (1678-1741)

Fagotconcert in G (RV 493)

- Largo

Georg Friedrich Händel (1685-1759)

Blokfluitsonate in a

- Larghetto - Allegro - Adagio - Allegro

~ Specialiteit van de Chef ~

Pauze

Jean-Philippe Rameau (1683-1764)

Sauvages (*Uit opera 'Les Indes galantes'*)

~ Specialiteit van de Chef ~

Mr. Corolo

Triosonata a due bassi V in G

- Poco Allegro - Adagio - Canzona - Allegro - Canzona

Antonio Vivaldi

Triosonata (RV 105)

- Largo - Allegro

Voor de hongerige ziel...

Een concert met prachtige barokmuziek om onze hongerige ziel te voeden. Droom weg op muziek van de grote meesters uit de 18e eeuw, zoals Georg Friedrich Händel en Antonio Vivaldi. Uitgevoerd door een trio waarin de fagot het hoofdgerecht is, de flauto dolce het zoete toetje en het orgel als een kok de specerijenkast opentrekt.

Heeft u al trek?

Ester van der Veen studeerde zowel blokfluit als historisch fagot. Dit maakt haar een veelzijdig musicus. Als blokfluitiste, afgestudeerd aan het conservatorium van de HKU te Utrecht, heeft ze een zeer ruime ervaring op het gebied van kamermuziek en in het bijzonder blokfluitconsort. Met o.a. het ensemble Red Rose Four speelde ze veel concerten in binnen- en buitenland. Het ensemble was te horen in de kleine zaal van Het Concertgebouw te Amsterdam en won in 2008 een prijs in The International Young Artist Presentation.

Met een ruime ervaring als beroepsmusicus reeds op zak besloot Ester in 2012 Barokfagot te gaan studeren. In 2017 studeerde ze af bij Christian Beuse aan de Hochschule für Künste te Bremen. Wat begon als een avontuur in de wereld van baslijnen en contra-octaven mondde uit in een leven als professioneel fagottist. Ester specialiseerde zich verder in de historische contrafagot en legde inmiddels een kleine collectie aan, bestaande uit drie verschillende contra's die ieder te gebruiken zijn voor een specifieke periode in de muziekgeschiedenis.

Samen met deze instrumenten gaf ze concerten met o.a. het Dresdener Festspielorchester, Lautten Compagney Berlin en het Wroclaw Baroque Orchestra. Verder is ze als fagottiste te horen bij The Bach Orchestra of the Netherlands en The Northern Consort en speelde ze o.a. met dirigenten als Alfredo Bernadini en Hans Christoph Rademann.

Sinds kort is Ester gestart met haar Master voor Orkestmusicus aan de Universität der Künste in Berlijn.

Kim Stockx, geboren in Nederland, studeerde blokfluit bij Dorothea Winter en Daniël Brüggan aan het Koninklijk

Conservatorium te Den Haag.

Na het behalen van haar Bachelor diploma in 2009 besloot Kim verder te studeren, een tweede Bachelor studie Dulciaan, Barokfagot en Klassiek fagot bij Donna Agrell, Wouter Verschuren en Alberto Grazi. In 2012 ontving Kim haar tweede Bachelor diploma en in 2014 haar Master diploma, beiden cum laude.

Kim speelt in diverse barokorkesten en ensembles zoals Holland Baroque, Amsterdam Baroque Orchestra, Collegium Marianum Prague, PRJCT Amsterdam, Cappella Maria Barbara, Bachakademie Stuttgart. Ze werkt met dirigenten zoals Ton Koopman, Alexander Weimann, Hans-Christoph Rademann, Peter Dijkstra, Lars Ulrik Mortensen, Patrick Ayrton, Peter van Heyghen, Charles Toet, Jos Vermunt, Christina Pluhar en Emilio Moreno. Kim heeft opgenomen voor labels zoals Sony Classical en Dutch Baroque records.

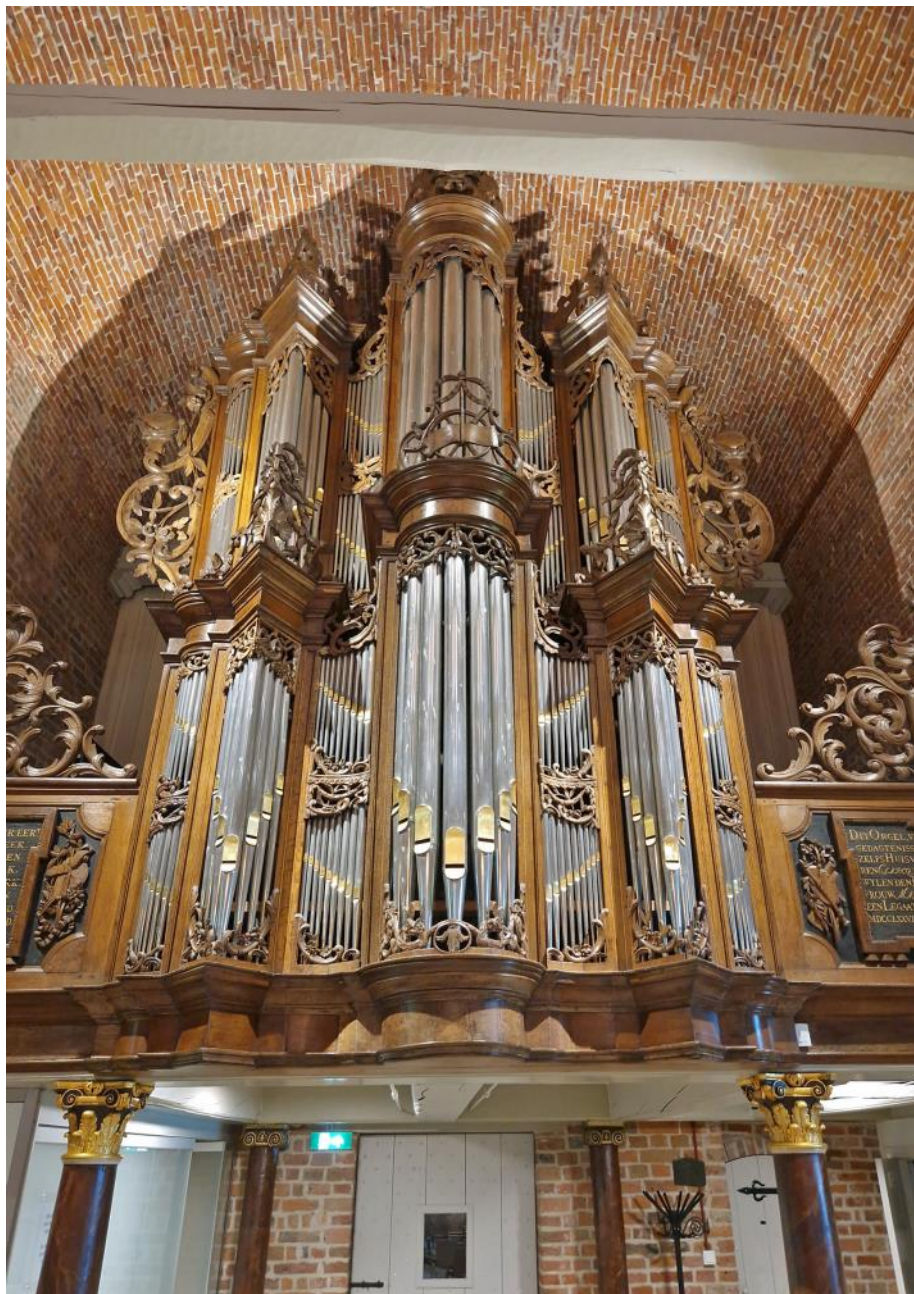
Dorien Schouten kreeg haar eerste orgellessen van Ko Zwanenburg. Aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag behaalde ze haar bachelordiploma's voor zowel orgel (2010) als kerkmuziek (2011). Haar orgeldocent was Jos van der Kooy.

Daarna vervolgde Dorien haar opleiding aan de Universität der Künste te Berlijn, bij Leo van Doeselaar en Erwin Wiersinga. Daar behaalde ze in 2013 het diploma Diplomprüfung en in 2015, na nog twee jaar te hebben gestudeerd bij Leo van Doeselaar en Paolo Crivellaro, het diploma Konzertexamen 'mit Auszeichnung'.

Datzelfde jaar mocht ze voor het All of Bach-project van de Nederlandse Bachvereniging een aantal werken van Bach opnemen op het Reil-orgel in Kampen. Dorien laat het publiek graag kennis maken met nieuwe muziek, zowel solo als met ensembles.

Ze voert ook graag barokmuziek uit, bij voorkeur op historische instrumenten of als continuospeler. Dorien is sinds december 2019 cantor-organist van de Tuindorpkerk te Utrecht.

Het Hinsz-orgel in de Catharinakerk

Wietse Meinardi

Alexandre Guilmant (1837-1911)

Grand Choeur triomphal (Opus 47,2)

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Gavotte (*Uit Orkestsuite 3 in D - BWV 1068*)

Air (*Uit Orkestsuite 3 in D - BWV 1068*)

Menuet I en II (Vioolpartita 3 in E - BWV 1006)

Transcriptie: Alexandre Guilmant

Alexandre Guilmant (1837-1911)

Tempo di Minuetto (Opus 45,4)

Canzona (Opus 47,1)

Georg Frideric Handel (1650-1759)

Allegro (*Uit Concerto grosso 12 - HWV 330*)

Air (*Uit Concerto grosso 12 - HWV 330*)

Final (*Allegro uit Concerto grosso 6 - HWV 324*)

Transcriptie: Alexandre Guilmant

Pauze

César Franck (1822-1890)

Uit L'organiste (63 pièces pour l'orgue-harmonium):

4. Maestoso

5. Poco Lento

6. Poco Allegro

7. Andantino - Offertoire

Louis Vierne (1870-1937)

Uit 24 Pieces en style libre (pour orgue ou harmonium):

2. Cortège

5. Prélude

Jean Langlais (1907-1991)

Prélude Modal (*Uit 24 Pièces pour harmonium ou orgue*):

Pasticcio (*Uit Organ book*)

Toelichting bij het programma

Alle stukken in dit programma hebben - op een na - een relatie met het drukwindharmonium. Door mijn omgang met dit 19e-eeuwse instrument de laatste jaren kwam ik een rijke Franse cultuur op het spoor. Het instrument is een concertwaardig instrument waar componisten van naam voor schreven. Het instrument kenmerkt zich door een krachtige dynamische klank, met expressieve mogelijkheden (het is wat dat betreft een veel rijker instrument dan het bij ons meer bekende zuigwindharmonium).

De dit jaar 200 jaar geleden geboren César Franck schreef 63 (over het algemeen) wat kortere stukken speciaal voor harmonium, in L' Organiste. In deze stukken herken je zijn kenmerkende idioom dat we kennen van zijn grotere orgelwerken. Het is mooi om in het Franck-jaar iets van deze beroemde orgelcomponist te spelen. Louis Vierne en Jean Langlais gaven bundels uit met stukken die je naar keuze op orgel of harmonium kunt spelen: er staan registratievoorschriften bij voor beide instrumenten.

Alexandre Guilmant bewerkte muziek van bekende barokcomponisten voor harmonium, maar ook diverse eigen orgelwerken paste hij aan voor harmonium. Het afwisselende programma biedt zo een mooi inkijkje in een rijke bijna vergeten cultuur.

Het Hillebrand/Edskes-orgel van de Koepelkerk in Veenhuizen blijkt ondanks zijn beperkte omvang verrassend veelzijdig te zijn, meer dan je op het eerste gezicht zou verwachten: het verdraagt zowel barokmuziek als latere muziek. Door de beperkte pedaalomvang en de afwijkende en moeilijke ligging is het pedaal maar beperkt bruikbaar. Juist daarom blijken deze harmoniumstukken en arrangementen een uitkomst: je kunt stukken spelen die anders hier niet mogelijk waren; muziek voor harmonium is in principe zonder pedaal. Toch zal ik zo nu en dan ook pedaal gebruiken en zal ik de stukken op diverse plaatsen wat aanpassen aan het orgel.

(W.M.)

Wietse Meinardi studeerde orgel en kerkmuziek aan de conservatoria te Groningen en Arnhem met als bijvak piano. Docenten waren o.a. Johan Beeftink, Theo Jellema en Bert Matter (improvisatie). In 1990 en 1991 behaalde hij diploma's voor orgel en kerkmuziek. Daarna studeerde hij verder bij Cor Ardesch.

Hij geeft geregeld orgelconcerten, waarbij hij zijn programma's met zorg samenstelt. Hij programmeert vaak modernere muziek in afwisseling met muziek uit vorige eeuwen in toegankelijke programma's, vaak rond een thema. Hij is ook vaak te horen als begeleider van koren en solisten.

In 2008 verscheen zijn solo-cd Postludium met de laatste opnames van het Van Gruisen-/Van Dam-orgel van de Marturiakerk te Assen. Hij publiceert de laatste jaren geregeld concertopnames op Youtube.

Hij was initiatiefnemer en organist van het muziektheaterprogramma 'Geachte Heer Bach', een stuk dat vanaf 2013 met succes in 35 kerken in heel Nederland werd uitgevoerd.

Hij speelt basso continuo op kistorgel bij diverse ensembles. Hij is vaste organist bij de Asser Bach Cantategroep, waarbij hij een fraai kistorgel van de Belgische bouwer Deblieck bespeelt.

Sinds 2017 bespeelt Wietse ook het drukwindharmonium en werkte mee aan diverse uitvoeringen van het Requiem van Simon Pluister in 2017 en de Fryske Passy van Hoite Pruiksmā in 2018 en 2019.

Met zijn eigen harmoniums verleent hij de laatste jaren zijn medewerking aan diverse concerten.

Hij is hoofdorganist van de Adventskerk en ook organist van De Bron, beide in Assen.

Al sinds zijn studie leidt hij vele orgel- en pianoleerlingen op onder de naam Muziekschool Wietse Meinardi in Assen.

Ook is hij actief als orgeladviseur en volgde daarvoor een opleiding bij de VOD in Heidelberg en Ludwigsburg (D)

Sinds 2020 organiseert Wietse de concertserie in de Koepelkerk in Veenhuizen samen met de Culturele Raad Norg en draagt hij zorg voor het beheer van het Hillebrand-orgel.

Meer informatie is te lezen op de website: www.wietsemeinardi.nl

Interieur en exterieur Koepelkerk

Zaterdag 30 juli 20.00 uur - Magnuskerk Anloo

Jochem Schuurman

Schnitger-orgel

Dietrich Buxtehude (1637-1707)

Praeludium in d (BuxWV 140)

Georg Böhm (1661-1733)

'Nun bitten wir den Heil'gen Geist'

Abraham van den Kerckhoven (1618-1701)

Fantasia in c

Jan Pieterszoon Sweelinck (1562-1621)

Fantasia à 4 - G1 (SwWV 266)

Freytag-orgel

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Uit 'Die Kunst der Fuge' (BWV 1080):

Contrapunctus 6 à 4 in Stylo Francese

Contrapunctus 9 à 4 alla Duodecima

Pauze

Van Vulpen-orgel

Johann Ludwig Krebs (1713-1780)

Trio sopra chorale 'Mein Gott, das Herze bring ich dir'

Schnitger-orgel

Georg Böhm

Praeludium in F

Matthias Weckmann (1616-1674)

Fuga in d

Gottfried August Homilius (1714-1785)

'Wer nur den lieben Gott läßt walten'

Dietrich Buxtehude

Toccata in F (BuxWV 157)

Jochem Schuurman (*1989) kreeg van 1997 tot 2007 orgellessen van Johan G. Koers. Vervolgens studeerde hij bij Theo Jellema en Erwin Wiersinga aan het Prins Claus Conservatorium te Groningen, alwaar hij in juni 2013 cum laude afstudeerde als Master of Music.

Daarnaast verbleef Jochem Schuurman een aantal maanden in Berlijn om aan de Universität der Künste lessen te volgen bij Leo van Doeselaar en Paolo Crivellaro. Hij volgde masterclasses bij Wolfgang Zerer, Eric Lebrun, Edoardo Bellotti en Pieter Dirksen. Sinds 2016 wordt Jochem Schuurman gecoacht door zijn oud-docent Johan G. Koers.

In december 2013 werd aan Jochem Schuurman het Zilveren Viooltje, een muziekprijs voor jong talent afkomstig uit het noorden van Nederland, uitgereikt. In het juryrapport werd hij geprezen om zijn veelzijdigheid, zijn overtuigende houding en zijn ondernemerschap. In augustus 2015 behaalde hij de derde prijs op het internationale orgelconcours in Wuppertal. In mei 2017 won hij de tweede prijs en de publieksprijs op het internationale César Franck-concours in Haarlem. In september 2018 won hij de tweede prijs op het internationale Buxtehude-orgelconcours in Lübeck en Hamburg. In 2016 en 2019 was hij finalist van het prestigieuze Paul Hofhaimer-orgelconcours rond de historische orgels van de stad Innsbruck.

Jochem Schuurman is titulair organist van de Martinikerk te Franeker en daarmee de vaste bespeler van het monumentale Van Dam-orgel uit 1842.

Als uitvoerend musicus geeft hij concerten als solist, maar ook als begeleider van andere musici en is hij bovendien regelmatig betrokken bij premières van nieuwe composities. Verder is Jochem Schuurman actief als orgel- en pianodocent en werkzaam als artistiek adviseur voor de Stichting Organum Friscum.

Zijn website: www.jochemschuurman.nl

Maandag 8 augustus 20.00 uur - Koepelkerk Veenhuizen

Laurens de Man, orgel & Ruña 't Hart, viool

'Viool, orgel en andere beesten'

Domenico Scarlatti (1685-1757)

Sonate in F (K. 247)

Sonate in C (K. 513) 'Pastorale'

Sonate in g (K. 30) 'Kattenfuga'

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Sonate voor viool en klavier nr. 2 in A (BWV 1015)

- (Andante) - Allegro - Andante un poco - Presto

Sonate voor klavier in D (BWV 963)

- (Andante) - (Adagio) - (Fuga) - Adagio

- Thema all'imitatio Gallina Cuccu

Heinrich Ignaz Franz von Biber (1644-1704)

Sonata Representativa voor viool en basso continuo

- Allegro - Nachtigal - CuCu - Frosch - Adagio

- Die Henne & Der Hahn - Presto - Der Wachtel (*kwartel*)

- Die Katz - Musketier Marsch - Almande

Pauze

Jean Philippe Rameau (1683-1764)

Uit Pièces de clavecin (1724):

Tambourin

Le Rappel des Oiseaux

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)

Sonate voor viool en piano in C (KV 296)

- Allegro vivace - Andante sostenuto - Allegro

Josephine Auernhammer (1758-1820)

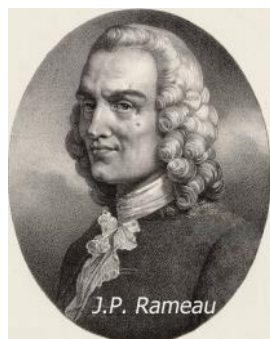
Vier variaties over 'Der Vogelfänger bin ich ja'

(Uit Mozarts 'Die Zauberflöte')

Camille Saint-Saëns (1835-1921)

Kangourous (Carnaval des Animaux)

Prière voor viool en orgel (Opus 158)

George Gershwin (1898-1937)

Drie Songs (arr. Gershwin / LdM)

- Fascinating rhythm
- Strike up the band
- Summertime

Violiste Ruña 't Hart (Amsterdam, 1992)

speelt als soliste en pleitbezorgster van kamermuziek een breed repertoire, uiteenlopend van barok tot hedendaagse muziek.

In december 2016 ontving zij in het Amsterdamse Concertgebouw de prestigieuze vioolbeurs van het Kersjes Fonds, een belangrijke prijs die ieder jaar wordt uitgereikt aan een jong viooltalent in Nederland.

Ruña begon op tweejarige leeftijd met vioolspelen.

Vanaf haar tiende studeerde ze bij de bekende viooldocente Coosje Wijzenbeek en een jaar later werd ze toegelaten tot de School voor Jong Talent van het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. In september 2011 begon Ruña haar studie aan het Conservatorium van Amsterdam bij Vera Beths. Ze behaalde haar masterdiploma in september 2018 met de onderscheiding cum laude. Omdat Ruña zich ook interesseert voor de historische uitvoeringspraktijk, volgde zij tijdens haar studie tevens lessen van Shunske Sato, zowel op moderne als op barokviool. Ze is lid van het Vespucci Kwartet, dat in 2019 een cd presenteerde. Ruña speelt op een viool van de achttiende-eeuwse Italiaanse bouwer Landolfi. Haar website: www.runathart.com

Laurens de Man ('s-Hertogenbosch, 1993) is een veelzijdig musicus. Hij studeerde piano, orgel en bijvak klavecimbel aan het Conservatorium van Amsterdam bij David Kuyken, Jacques van Oortmerssen en Johan Hofmann. Hij vervolgde zij opleiding bij Leo van Doeselaar aan de Berlijnse Universität der Künste; (Konzertexamen Orgel). Deze studie ronde hij in 2019 af met de hoogste cijfers. Laurens won diverse prijzen als pianist en organist, bij concoursen in Den Haag, Würzburg, Groningen en Freiberg (waarbij hij zich Young ECHO-Organist of the Year 2020 mocht noemen). In 2018 werd hem de Sweelinck-Mullerprijs toegekend als stipendium voor aanstormende organisten. Onder andere als pianist van het Chimaera Trio speelt en arrangeert hij kamermuziek uit vier eeuwen muziekgeschiedenis; het trio nam twee cd's op. Sinds 2012 is Laurens hoofdorganist van de Utrechtse Janskerk en 'Organist in Residentie' van het Contiusorgel te Leuven. Aan het Conservatorium van Amsterdam is hij verbonden als docent pianotechniek voor de jazzafdeling en als repetitor van de Sweelinckacademie voor jong talent.

Zijn website: www.laurensdeman.nl

Petra Veenswijk

Van Vulpen-orgel

Anonyme (Engeland, 16^e eeuw)

My Lady Carey's dompe

O Ye Happy Dames

Johann Speth (1664-1719)

Aria detta la Pasquina

Freytag-orgel

Domenico Cimarosa (1749-1801)

Andantino in g - Sonate V

Allegro - Sonate VIII

Schnitger-orgel

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Praeludium et Fuga in D (BWV 539)

Pauze

Anonymus

Uit Susanne van Soldt manuscript (1599):

Brande Champagne

Anonymus

Uit het Camphuysen manuscript (rond 1600):

Daphne (3 variaties)

Jan Pieterszoon Sweelinck (1562-1621)

Ballo del Granduca

Johann Kaspar Kerll (1627-1693)

Capriccio sopra il cucu

Passacaglia in d

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Praeludium et Fuga in C (BWV 547)

Petra Veenswijk studeerde orgel en klavecimbel aan het Rotterdams conservatorium. Zij behaalde het diploma uitvoerend musicus orgel in 1989 bij André Verwoerd en Bernard Winsemius, en docerend musicus klavecimbel in 1990 bij David Collyer. In 1985 won zij het Nationaal Orgelconcours te Leiden in de categorie 'muziek van de twintigste eeuw'. In 1990 behaalde zij de derde prijs en de publieksprijs op het Internationaal Rijnstreek Orgelconcours te Nijmegen. Met een beurs van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap volgde zij na haar diplomering een jaar lang interpretatielessen bij Daniël Roth te Parijs. Petra vervolgde haar studie in Parijs aan het 'Conservatoire National de Région' te Parijs bij Marie-Louise Jaquet-Langlais en Jean Langlais. Deze studie bekroonde zij met de 'Prix d'Excellence' (1991). Zij behoort tot de laatste leerlingen van Jean Langlais. In de jaren 1989-1991 volgde zij diverse interpretatiecursussen aan de Schola Cantorum.

Als Internationaal concertorganist geeft zij jaarlijks een groot aantal concerten in binnen- en buitenland. Haar repertoire omvat het gehele orgeloeuvre van oude tot en met de hedendaagse orgelliteratuur, met een speciale voorkeur voor het Frans symfonisch repertoire. Petra is een regelmatig gevraagd jurylid van orgelconcoursen. In 2010 zat zij in de adviescommissie van de Stichting Jan Pieterszoon Sweelinckprijs die een oeuvreprijs toekent. In 2014 zat zij in de jury van de Sweelinck-Mullerprijs en in 2016 in de jury van het Internationaal Ambitus jeugd orgelconcours. Zij geeft lezingen en workshops vooral over Frans romantische orgelmuziek en de muziek van Jean Langlais. Regelmatig verzorgde zij orgelbespelingen voor de radio. In 2021 werd door NPO 4-radio een podcast met haar opgenomen voor de rubriek 'Alle registers open' en in 2022 was zij te horen op NPO 4 'de Pijplijn'. Haar spel werd vele malen vastgelegd op cd met het accent op het Frans symfonisch orgelrepertoire.

Sinds 1987 is zij als organist verbonden aan de Maria van Jessekerk te Delft en vanaf 1994 combineert zij de functie van organist/dirigent. Ook is zij verantwoordelijk voor de internationale orgelserie op het historische Maarschalkerweerd-orgel (1893) van de Maria van Jessekerk te Delft. In 1996 werd zij onderscheiden met de zilveren medaille van de Société Academique 'Arts-Sciences Lettres' te Parijs. In april 2018 werd aan haar de onderscheiding 'Ridder in de Orde van Oranje-Nassau' uitgereikt.

Haar website: www.veenswijkorgel.nl

Vrijdag 19 augustus 20.00 uur - Catharinakerk Roden

Wilbert Berendsen

Antonio Vivaldi (1678-1741) / Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Concerto in a (BWV 593)

- Allegro
- Adagio
- Allegro

Jan Pieterszoon Sweelinck (1562-1621)

Fantasia in d

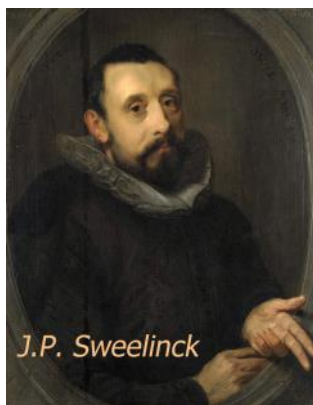
Heinrich Scheidemann (~1595-1663)

Canzona in G

Matthias Weckmann (1616-1674)

Magnificat II. Toni

- Primus versus à 5
- Secundus versus à 4 Auff 2 Clavir
- Tertius versus à 5
- Quartus versus à 6

Pauze

Georg Muffat (1653-1704)

Uit Apparatus Musico-Organisticus (1690):

Toccata Sexta

Wilbert Berendsen (*1971)

Improvisatie

Johann Sebastian Bach

Koraalbewerking 'Herr Jesu Christ, dich zu uns wend' (BWV 709)

Praeludium et Fuga in C (BWV 547)

Wilbert Berendsen (*1971) is cantor-organist van de Martinikerk en Stadsorganist te Doesburg. Hij behaalde zijn UM-diploma in 1997 na een studie bij Hans van Nieuwkoop aan het Sweelinck Conservatorium Amsterdam.

Hij volgde een applicatieopleiding Koördirectie in 2001 en behaalde het Master-diploma op de Beiaard in 2020 bij Frans Haagen.

Wilbert was finalist bij diverse concoursen op orgel en beiaard tot 2016. Hij is getrouwd, heeft twee kinderen, woont in Vorden en is vaak op Terschelling te vinden.

Naast zijn werk als uitvoerend- en kerkmusicus is hij een kundig muziekgraveur en werkt hij sinds 2021 als software engineer bij Johannus in Ede.

Klavieren in perspectief - Hinsz-orgel

Hayo Boerema

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Toccata in D (BWV 912a)

Carl Philipp Emanuel Bach (1710-1784)

Sonate IV in F

- Allegro
- Largo
- Allegretto

Franz Danksagmüller (*1969)

Estampie

Hayo Boerema (*1972)

Bad temper (five pieces for old organs)

Pauze

Jan Pieterszoon Sweelinck (1562-1621)

'Mein junges Leben hat ein End'

Georg Böhm (1661-1733)

Praeludium, Fuga et Postludium in g

Jean Langlais (1907-1991)

Uit 'Organ Book':

- Prelude
- Pastoral song
- Musette
- Pasticcio

Hayo Boerema (*1972)

Improvisatie

Hayo Boerema werd geboren in 1972 in Groningen.

Aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag studeerde hij orgel bij Johann Th. Lemckert en kerkmuziek bij Marijke van Klaveren. Tevens behaalde hij er zijn Aantekening Improvisatie bij Jos van der Kooy.

Aan het Rotterdams Conservatorium studeerde hij koordirectie bij Barend Schuurman. Verdere improvisatielessen volgde hij bij Jos van der Kooy en in Parijs bij Naji Hakim.

Bij Ben van Oosten specialiseerde hij zich in het frans-symfonische repertoire. Hij won prijzen tijdens diverse concoursen en festivals o.a. in Wenen (1998), Neurenberg (1999), Parijs (1999), St Albans (2001), Nijmegen (2004) en Kotka (2005).

Hij heeft een uitgebreide concertpraktijk met recitals zowel in binnen- als buitenland. Tevens werkt hij regelmatig mee aan radio-opnamen, zowel in samenwerking met diverse koren zoals de Laurenschor als wel als solist. Sinds december 2005 is hij organist van de Grote of St. Laurenskerk te Rotterdam.

In 2009 ontving hij van de Société Académique d'Education et d'Encouragement 'Arts, Sciences, Lettres' in Parijs de zilveren medaille vanwege zijn verdiensten voor de Franse orgelkunst.

Sinds 2010 is hij verbonden aan Codarts Hogeschool voor muziek in Rotterdam als docent improvisatie.

Van zijn spel zijn diverse cd's verschenen - waaronder het integrale werk van Jehan Alain en de symfonieën van Vierne - die door de pers zeer positief zijn ontvangen. Momenteel is hij bezig met het opnemen van de orgelwerken van Olivier Messiaen.

Zijn website: www.hayoboerema.com

Wietse Ouwejan

Hoofdorgel

Dietrich Buxtehude (1637-1707)

Praeludium in g (BuxWV 148)

Melchior Schildt (~1592-1687)

Magnificat primi modi (5 versi)

Freytag-orgel

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Franse Suite in d (BWV 812)

- Allemande
- Sarabande
- Gigue

Pauze

Van Vulpen-orgel

Michelangelo Rossi (~1601-1656)

Toccata decima

Bernardo Storace (1637-1707)

Balletto primo

Hoofdorgel

Tarquinio Merula (~1594-1665)

Intonazione cromatica del nono tono

Heinrich Scheidemann (~1595-1663)

'Erbarm dich mein, O Herre Gott' (WV 87)

Nicolaus Bruhns (1665-1692)

Praeludium in G

Wietse Ouwejan (*1999) begon met orgellessen op zijn achtste. Lessen kreeg hij van een kennis. Al snel daarna nam hij lessen bij Jochem Schuurman, bij wie hij bijna 10 jaar lessen heeft gevolgd.

Sinds 2016 studeert hij aan het Prins Claus Conservatorium te Groningen. Eerst de vooropleiding, nu de hoofdvakstudie. Les krijgt hij van Erwin Wiersinga, Sietze de Vries en voorheen eveneens van Theo Jellema.

Masterclasses volgde hij bij Ville Urponen, Stef Tuinstra, Eric Lebrun, Matteo Imbruno, Wolfgang Zerer en Bernard Winsemius. Interpretatie- en bijvaklessen klavecimbel volgt Wietse bij Johan Hofmann. Momenteel studeert Wietse tevens aan de LOTO (Landelijke Opleiding Tot Orgeladviseur). Zijn mentor is Peter van Dijk.

Wietse Ouwejan is vanaf 2022 benoemd als organist van de Grote kerk te Emmen, alwaar hij het Meijer-orgel uit 1873 bespeelt. Tevens is hij organist in de Christelijk Gereformeerde Kerk te Drachten en de Oud Katholieke Kerk te Groningen.

Vrijdag 2 september 20.00 uur - Catharinakerk Roden

Sietse de Vries

Georg Böhm (1661-1733)

Praeludium (Ouverture) in F

Heinrich Scheidemann (~1595-1663)

'Erbarm dich mein, o Herre Gott' (Choral & 2 versus)

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Concerto in G (BWV 592)

Naar Johann Ernst Prinz von Sachsen Weimar

- (Allegro)
- Grave
- Presto

Pauze

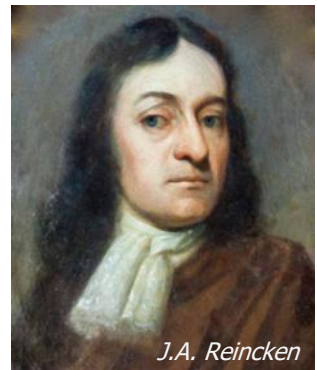
Johann Adam Reincken (1643-1722)

Fuga in g

Carl Philipp Emanuel Bach (1714-1788)

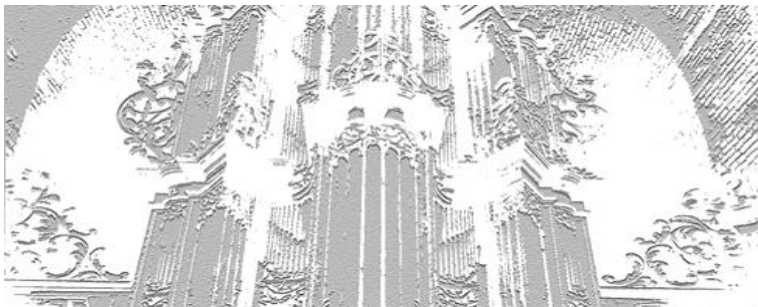
Sonata per il Organo solo in a (Wq. 70)

- Allegro assai
- Adagio
- Allegro

Sietse de Vries

Improvisatie

Sietze de Vries is internationaal werkzaam als concertorganist en kerkmusicus. Hij ontving zijn orgelopleiding onder anderen van Wim van Beek en Jos van der Kooy. Bij laatstgenoemde docent studeerde hij eveneens improvisatie, net als bij de illustere Jan Jongepier. Naast zijn bachelor en master diploma's is hij in het bezit van de bevoegdheidsverklaring I Kerkmuziek en de aantekening improvisatie. Tijdens en na zijn studie aan de conservatoria van Groningen en Den Haag maakte hij naam door niet minder dan vijftien prijzen te winnen bij diverse orgelconcoursen. Een afsluitend hoogtepunt van deze periode was het winnen van het internationale improvisatieconcours te Haarlem in 2002.

In het nieuwe millennium nam de carrière van Sietze de Vries ook internationaal een hoge vlucht: hij concerteert, doceert en ju-reert in vele Europese landen, maar ook in de Verenigde Staten, Canada, Rusland, Zuid-Afrika en Australië.

Als docent is hij verbonden aan het Prins Claus Conservatorium te Groningen en hij is organist van de Groningse Martinikerk als opvolger van Wim van Beek. In zijn functie van artistiek leider van het Orgel Educatie Centrum Groningen, promoot hij het historische orgelbezit van de provincie, met als uitvalsbasis de Petruskerk te Leens.

Naast zijn werk als concerterend en docerend organist, is Sietze de Vries internationaal actief als excursieleider, geeft hij lezingen en masterclasses, maakt hij mediaproducties en produceert hij speciale kinderprogramma's rondom het orgel. Zijn betrokkenheid bij het ontwikkelen van jong talent blijkt ook uit het feit dat hij vaste begeleider is van de bekende Koorschool Noord Nederland (Roden Girl Choristers). Artikelen van zijn hand over kerkmuziek, orgelbouw en improvisatie verschijnen regelmatig in diverse internationale bladen.

Zijn website: www.sietzedevries.nl

